

UMOWA
między
Rzeczpospolitą Polską
a
Australią
o zabezpieczeniu społecznym

Rzeczpospolita Polska

i

Australia

zwane dalej „Stronami”,

pragnąc wzmocnić istniejącą przyjaźń

pomiędzy obu państwami,

oraz

pragnąc uregulować wzajemne stosunki w zakresie świadczeń z zabezpieczenia

społecznego i obowiązku ubezpieczenia

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1 Definicje

1. Dla celów niniejszej Umowy:

(1) „ustawodawstwo” oznacza,

- (a) w odniesieniu do Australii, prawo określone w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (a) z wyjątkiem stosowania postanowień Części II niniejszej Umowy (w tym stosowania postanowień innych Części niniejszej Umowy, jeżeli mają one wpływ na stosowanie postanowień tej Części), w której oznacza to przepisy prawa określone w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (b),
- (b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy i inne przepisy prawne, o których mowa w artykule 2 ustęp 1 punkt (2);

(2) „władza właściwa” oznacza,

- (a) w odniesieniu do Australii, Sekretarza Federalnego Ministerstwa odpowiedzialnego za ustawodawstwo, o którym mowa w artykule 2 ustęp 1 punkt (1) litera (a), z wyjątkiem stosowania postanowień Części II niniejszej Umowy (w tym stosowania postanowień innych Części niniejszej Umowy, jeżeli mają one wpływ na stosowanie postanowień tej Części), w której oznaczają one Komisarza do spraw Systemu Podatkowego lub jego upoważnionego przedstawiciela,
- (b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej - ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;

(3) „instytucja właściwa” oznacza, instytucję odpowiedzialną za stosowanie ustawodawstwa;

(4) „instytucja łącznikowa” oznacza, instytucję zapewniającą koordynację i wymianę informacji między instytucjami obu Stron, uczestniczącą w stosowaniu niniejszej Umowy;

(5) „świadczenie” oznacza, emeryturę, rentę lub inne świadczenie określone w artykule 2, w tym wszystkie dodatkowe sumy, podwyżki lub dodatki przysługujące osobie uprawnionej, ale w odniesieniu do Australii nie obejmuje żadnego świadczenia, płatności lub uprawnienia, wynikającego z przepisów dotyczących gwarancji emerytalnej;

(6) „okres ubezpieczenia” oznacza, w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, okres składkowy, okres równorzędny lub nieskładkowy;

(7) „okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym” oznacza, okres określony jako taki w ustawodawstwie Australii, ale który nie obejmuje okresu uważanego zgodnie z artykułem 11 za okres, w którym osoba miała stały pobyt w Australii;

(8) „urzędnik państwowy” oznacza,

(a) w odniesieniu do Australii, pracownika rządu Australii. Dla tego celu rząd obejmuje jednostkę polityczną niższego rzędu lub władzę lokalną Australii,

(b) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, pracownika administracji publicznej.

2. Przy stosowaniu przez Stronę niniejszej Umowy każde nie zdefiniowane określenie, jeżeli z kontekstu nie wynika inaczej, ma takie znaczenie, jakie ma zgodnie z ustawodawstwem tej Strony.

Artykuł 2 Zakres przedmiotowy

1. Niniejszą Umowę stosuje się do:

(1) w odniesieniu do Australii,

(a) ustaw, które składają się na prawo o zabezpieczeniu społecznym w takim zakresie w jakim prawo stosuje się lub ma wpływ na emeryturę,

(b) prawa dotyczącego gwarancji emerytalnej, które w momencie podpisywania niniejszej Umowy jest zawarte w Ustawie o gwarancjach emerytalnych (Administration) z 1992 roku, Ustawie o płatnościach wynikających z gwarancji emerytalnych z 1992 roku oraz Rozporządzeniach o gwarancjach emerytalnych (Administration);

(2) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej ustawodawstwa dotyczącego obowiązkowego ubezpieczenia oraz następujących świadczeń z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia społecznego rolników:

(a) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych,

(b) jednorazowych odszkodowań oraz rent z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,

(c) zasiłków pogrzebowych.

2. Niniejszą Umowę stosuje się również do ustaw i rozporządzeń, które zmieniają, uzupełniają lub zastępują ustawodawstwo, o którym mowa w ustępie 1.

3. Niezależnie od postanowień ustępu 1, ustawodawstwo, o którym mowa w niniejszym artykule, nie obejmuje traktatów ani innych międzynarodowych umów dotyczących zabezpieczenia społecznego, które mogą być zawarte przez jedną ze Stron z państwem trzecim.

4. Niniejsza Umowa nie ma zastosowania do przyszłego ustawodawstwa rozszerzającego istniejące ustawodawstwo jednej ze Stron o nowe kategorie świadczeniobiorców, jeżeli władze właściwe Stron nie wyrażą na to zgody w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie tego ustawodawstwa.

Artykuł 3 Zakres podmiotowy

Niniejsza Umowa ma zastosowanie do każdej osoby, która:

- (1) posiada lub posiadała prawo stałego pobytu w Australii,
- (2) podlega lub podlegała ustawodawstwu Rzeczypospolitej Polskiej

oraz, jeśli ma to zastosowanie, do innych osób które wywodzą swoje prawa z praw osoby określonej powyżej.

Artykuł 4 Równe traktowanie

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, wszystkie osoby do których stosuje się niniejsza Umowa są równo traktowane przez Stronę pod względem praw i obowiązków, dotyczących prawa i wypłaty świadczeń, które wynikają z prawa o zabezpieczeniu społecznym Australii lub ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej albo z postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 5 Transfer świadczeń

1. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, świadczenia jednej ze Stron, przysługujące na mocy postanowień niniejszej Umowy, są także wypłacane osobom, które posiadają prawo stałego pobytu lub przebywają na terytorium którejkolwiek ze Stron.
2. W odniesieniu do Australii, dla celów określonych w ustępie 1, wszelkie dodatkowe sumy, podwyżki lub dodatki przysługujące zgodnie z niniejszą Umową są wypłacane osobie poza Australią wyłącznie za okres określony przepisami Ustawy o zabezpieczeniu społecznym z 1991 roku. Odniesienie do Ustawy o zabezpieczeniu społecznym z 1991 roku zawiera wszelkie przepisy, które zmieniają, uzupełniają lub zastępują tę Ustawę.
3. W odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej postanowień ustępu 1 nie stosuje się do świadczeń przyznawanych w szczególnym trybie i w drodze wyjątku.

CZĘŚĆ II USTAWODAWSTWO WŁAŚCIWE

Artykuł 6 Stosowanie postanowień tej Części

Niniejsza Część ma zastosowanie jedynie wtedy, kiedy niezależnie od postanowień niniejszej Części, pracownik i/lub jego pracodawca podlegaliby ustawodawstwu

obydwu Stron w odniesieniu do pracy danego pracownika lub wynagrodzenia za jego pracę.

Artykuł 7 **Zasada ogólna**

Osoby, do których stosuje się niniejszą Umowę, podlegają ustawodawstwu tej Strony, na której terytorium wykonują pracę, chyba że artykuł 8 stanowi inaczej.

Artykuł 8 **Zasady szczególne i wyjątki**

1. W odniesieniu do zasady określonej w artykule 7, ustanawia się następujące zasady szczególne i wyjątki:

(1) pracownik zatrudniony przez pracodawcę na terytorium Strony, delegowany przez tego pracodawcę na terytorium drugiej Strony, w celu wykonywania pracy o charakterze przejściowym na rzecz tego pracodawcy, podlega nadal wyłącznie ustawodawstwu pierwszej Strony pod warunkiem, że okres delegowania nie przekracza 60 miesięcy. Niniejszy punkt stosuje się także do pracownika, który przez swojego pracodawcę na terytorium Australii, został delegowany do podmiotu związanego z tym pracodawcą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podmiot jest podmiotem związanym z pracodawcą, jeżeli ten podmiot i pracodawca są członkami tej samej grupy, objętej własnością całkowitą lub większością;

(2) urzędnicy państwowi Strony, którzy są delegowani do pracy o charakterze przejściowym na terytorium drugiej Strony, podlegają ustawodawstwu tej Strony, której administracja ich zatrudnia.

2. Władze właściwe Stron lub instytucje przez nie wyznaczone mogą, za obopólną zgodą i w interesie osoby lub grupy osób, ustanowić inne zasady szczególne i wyjątki lub zmienić te, które zostały przewidziane w ustępie 1.

Artykuł 9 **Konwencje wiedeńskie**

Niniejsza Umowa nie ma wpływu na stosowanie postanowień Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 roku ani Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 roku.

CZĘŚĆ III POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ

Rozdział 1

Postanowienia dotyczące świadczeń z Australii

Artykuł 10

Stały pobyt lub przebywanie w Rzeczypospolitej Polskiej

Jeżeli osoba podlega ustawodawstwu Australii lub, na podstawie niniejszej Umowy, przysługują jej świadczenia z Australii, chyba że osoba ta nie ma stałego pobytu na terytorium Australii i nie przebywa w Australii w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia, jednakże

(1) ma stały pobyt na terytorium Australii lub na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

(2) przebywa w Australii lub w Rzeczypospolitej Polskiej,

tę osobę, jeżeli w określonym czasie miała stały pobyt na terytorium Australii, uważa się dla celów złożenia tego wniosku, za posiadającą stały pobyt na terytorium Australii i przebywającą na terytorium Australii w tym dniu.

Artykuł 11

Sumowanie

1. Jeżeli osoba, do której stosuje się niniejszą Umowę, wnosi o przyznanie świadczenia z Australii na mocy niniejszej Umowy i zgromadziła:

(1) okres stałego pobytu w Australii, krótszy niż wymagany do przyznania tej osobie, zgodnie z ustawodawstwem Australii, tego świadczenia,

(2) okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym równy lub dłuższy niż okres ustalony dla tej osoby, zgodnie z ustępem 4,

(3) okres ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej,

to, dla celów wniosku o przyznanie świadczenia z Australii, okres ubezpieczenia przebyty w Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za okres, podczas którego ta osoba miała stały pobyt na terytorium Australii, jedynie dla celów zgromadzenia minimalnego okresu wymaganego do uzyskania tego świadczenia, określony zgodnie z ustawodawstwem Australii.

2. Dla celów ustępu 1, jeżeli osoba:

(1) posiadała na terytorium Australii prawo stałego pobytu przez nieprzerwany okres, krótszy niż minimalny nieprzerwany okres wymagany przez ustawodawstwo Australii do nabycia prawa do świadczenia,

- (2) zgromadziła na mocy ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej, okres ubezpieczenia, w dwóch lub więcej osobnych okresach, który jest równy lub dłuższy niż okres minimalny, o którym mowa w punkcie (1),

to wszystkie okresy ubezpieczenia na mocy ustawodawstwa Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za jeden nieprzerwany okres.

3. Dla celów tego artykułu, jeżeli okres stałego pobytu osoby na terytorium Australii oraz okres ubezpieczenia zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej pokrywają się, okres ten jest uznawany przez Australię pojedynczo wyłącznie jako okres stałego pobytu na terytorium Australii.
4. Minimalny okres stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym uwzględnia się, dla celów ustępu 1, w następujący sposób:
 - (1) dla celów świadczenia z Australii, przysługującego osobie, która nie ma stałego pobytu w Australii, minimalny wymagany okres wynosi 12 miesięcy, z czego nieprzerwanie przynajmniej 6 miesięcy,
 - (2) dla celów świadczenia z Australii, przysługującego osobie, która ma stały pobyt w Australii nie ma minimalnego okresu.

Artykuł 12 **Obliczanie świadczeń z Australii**

1. Z zastrzeżeniem ustępów 2 i 3, jeżeli świadczenie z Australii przysługuje wyłącznie na podstawie niniejszej Umowy dla osoby, która przebywa poza Australią, stawka świadczenia zostanie określona zgodnie z ustawodawstwem Australii, jednakże przy założeniu, że dodatkowa kwota na dziecko wynosi zero.
2. Jeżeli świadczenie z Australii jest wypłacane bądź na podstawie niniejszej Umowy, bądź z innego tytułu osobie, która ma stały pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej, Australia badając dochód tej osoby nie uwzględnia nieskładkowego dodatku wypłacanego tej osobie w Rzeczypospolitej Polskiej w celu zwiększenia polskiego świadczenia do minimalnego poziomu, gwarantowanego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Ustępy 1 i 2 stosuje się nadal przez 26 tygodni, jeżeli osoba przyjeżdża czasowo do Australii.
4. Z zastrzeżeniem ustępu 5, jeżeli świadczenie z Australii przysługuje wyłącznie na podstawie niniejszej Umowy osobie, która przebywa w Australii, stawkę tego świadczenia ustala się przez:
 - (1) obliczenie dochodu tej osoby, zgodnie z ustawodawstwem Australii, nie biorąc pod uwagę świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, które przysługuje tej osobie lub jej partnerowi,
 - (2) odliczenie kwoty świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, do którego ta osoba jest uprawniona, od maksymalnej stawki świadczenia z Australii,

- (3) zastosowanie do pozostałej kwoty świadczenia, uzyskanej zgodnie z punktem (2), odpowiedniej stawki określonej w ustawodawstwie Australii, uznając kwotę ustaloną zgodnie z punktem (1) jako dochód osoby.
5. Ustęp 4 ma zastosowanie przez 26 tygodni, jeżeli osoba wyjeżdża czasowo z Australii.
 6. Jeżeli jednej z osób tworzących parę lub tej osobie i jej partnerowi przysługuje świadczenie lub świadczenia z Rzeczypospolitej Polskiej, każda z nich zostaje uznana, dla celów tego artykułu i ustawodawstwa Australii, za otrzymującą połowę kwoty tego świadczenia lub sumy obu świadczeń, w zależności od przypadku.

Rozdział 2

Postanowienia dotyczące świadczeń z Rzeczypospolitej Polskiej

Artykuł 13 Sumowanie

Jeżeli ustawodawstwo Rzeczypospolitej Polskiej uzależnia nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do świadczenia od zgromadzenia okresu ubezpieczenia, to instytucja właściwa uwzględnia, w niezbędnym zakresie, okresy stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, jeżeli okresy te się nie pokrywają.

Artykuł 14 Obliczanie świadczeń

1. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczenia powstaje bez uwzględnienia okresów stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, to instytucja właściwa ustala prawo do świadczenia i oblicza jego wysokość tylko na podstawie okresu ubezpieczenia zgromadzonego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że wysokość świadczenia obliczonego zgodnie z ustępem 2 jest korzystniejsza.
2. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej prawo do świadczenia powstaje dopiero po uwzględnieniu okresów stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym, to instytucja właściwa:
 - (1) ustala teoretyczną kwotę świadczenia, jakie przysługiwałyoby w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały zgromadzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej,
 - (2) na podstawie teoretycznej kwoty świadczenia, o której mowa w punkcie (1), ustala rzeczywistą kwotę świadczenia w oparciu o proporcję okresu ubezpieczenia zgromadzonego zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej do sumy wszystkich zgromadzonych okresów.
3. Przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia instytucja właściwa uwzględnia wyłącznie uzyskane zarobki oraz odprowadzone składki zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Prawo do świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej zostanie ustalone tylko wtedy, gdy ubezpieczony podlegał ustawodawstwu Rzeczypospolitej Polskiej w chwili wypadku przy pracy lub w czasie wykonywania pracy, w wyniku której powstała choroba zawodowa.
5. Jeżeli okres ubezpieczenia, zgromadzony zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, jest krótszy niż 12 miesięcy i na jego podstawie nie powstanie prawo do świadczenia, instytucja właściwa nie jest zobowiązana do przyznania tego świadczenia.
6. Jeżeli prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty rodzinnej powstaje wyłącznie z uwzględnieniem postanowień niniejszej Umowy, warunkiem istnienia tego prawa jest stały pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej.
7. Jeżeli świadczenie z Australii nie jest wypłacane, nie ma zastosowania gwarancja minimalnej wysokości sumy świadczeń polskich i zagranicznych.

CZĘŚĆ IV

POSTANOWIENIA RÓŻNE

Artykuł 15

Porozumienie administracyjne

1. Upoważnia się władze właściwe Stron do zawarcia porozumienia administracyjnego koniecznego do stosowania niniejszej Umowy.
2. Władze właściwe wyznaczają instytucje łącznikowe, które są wymienione w porozumieniu administracyjnym.

Artykuł 16

Wymiana informacji i wzajemna pomoc

1. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe odpowiedzialne za stosowanie niniejszej Umowy w zakresie dozwolonym ich krajowymi przepisami prawa:
 - (1) przekazują sobie wzajemnie wszelkie informacje konieczne do stosowania niniejszej Umowy lub ich ustawodawstwa,
 - (2) udzielają sobie wzajemnie pomocy w odniesieniu do ustalania lub wypłaty wszelkich świadczeń na podstawie niniejszej Umowy lub ustawodawstwa do którego niniejsza Umowa ma zastosowanie, jakby stosowały własne ustawodawstwo,
 - (3) niezwłocznie przekazują sobie wszystkie informacje o działaniach podjętych w celu stosowania niniejszej Umowy lub o zmianach w swoim ustawodawstwie, jeżeli mają one wpływ na stosowanie niniejszej Umowy.
2. Pomoc ta jest udzielana bezpłatnie, z wyjątkiem przypadków uzgodnionych w porozumieniu administracyjnym, zawartym zgodnie z artykułem 15.

3. Postanowienia ustępu 1 w żadnym przypadku nie mogą być interpretowane jako nakładające na władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obowiązek:
 - (1) prowadzenia działań administracyjnych niezgodnie z prawem lub praktyką administracyjną którejkolwiek Strony, lub
 - (2) przekazywania szczegółowych informacji, które nie są dostępne w ramach prawa lub w normalnym trybie administracyjnym którejkolwiek Strony.

Artykuł 17

Ochrona danych osobowych

1. Jeżeli zgodnie z niniejszą Umową władza właściwa, instytucja łącznikowa lub instytucja właściwa Strony, przekazuje dane osobowe władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony, przekazanie to podlega przepisom prawnym o ochronie danych osobowych, stosowanym na terytorium Strony dostarczającej dane. Wszystkie takie dane podlegają przepisom prawnym o ochronie danych stosowanym na terytorium Strony przyjmującej dane.
2. Wszelkie dane osobowe, przekazywane zgodnie z niniejszą Umową władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej jednej Strony przez władzę właściwą, instytucję łącznikową lub instytucję właściwą drugiej Strony, są poufne i wykorzystywane wyłącznie w celu stosowania niniejszej Umowy oraz ustawodawstwa, do którego niniejsza Umowa stosuje się.
3. Z zastrzeżeniem wszelkich przepisów prawa lub praktyk administracyjnych Strony, dane osobowe otrzymywane przez jedną Stronę od drugiej Strony nie mogą zostać przekazane ani udostępnione innemu państwu lub organizacji w tym państwie bez uprzedniej pisemnej zgody drugiej Strony.

Artykuł 18

Język

1. Przy stosowaniu niniejszej Umowy władza właściwa, instytucja łącznikowa i instytucja właściwa jednej Strony może porozumiewać się z władzą właściwą, instytucją łącznikową i instytucją właściwą drugiej Strony w każdym urzędowym języku tych Stron.
2. Wnioski, odwołania lub inne dokumenty nie mogą zostać odrzucone na tej podstawie, że zostały sporządzone w języku urzędowym drugiej Strony.

Artykuł 19

Składanie dokumentów

1. Wniosek lub odwołanie dotyczące świadczenia może być składane na terytorium każdej Strony zgodnie z porozumieniem administracyjnym, zawartym zgodnie z artykułem 15, w dowolnym czasie po wejściu niniejszej Umowy w życie.

2. Data złożenia wniosku lub odwołania, o których mowa w ustępie 1, do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej jednej Strony, jest uznawana za datę złożenia tego dokumentu do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony. Władza właściwa, instytucja łącznikowa lub instytucja właściwa, do której wniosek lub odwołanie zostały złożone przekazuje je niezwłocznie do władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Strony.
3. Za wniosek o świadczenie, zgodnie z ustawodawstwem jednej Strony, uznaje się wniosek o odpowiednie świadczenie, zgodnie z ustawodawstwem drugiej Strony, jeżeli wnioskodawca wskazał w nim, że był objęty systemem zabezpieczenia społecznego tej drugiej Strony oraz pod warunkiem, że druga Strona otrzyma ten wniosek w terminie 6 miesięcy.
4. W odniesieniu do Australii odwołanie, o którym mowa w ustępach 1 i 2, dotyczy odwołania, które można składać do jednostki administracyjnej ustanowionej przez lub dla celów administracyjnych prawem zabezpieczenia społecznego Australii.

Artykuł 20

Wyplata świadczeń

1. Instytucje właściwe każdej ze Stron wypłacają świadczenia na mocy niniejszej Umowy bezpośrednio osobom uprawnionym, które posiadają prawo stałego pobytu lub przebywają na terytorium drugiej Strony, w walucie urzędowej tego państwa lub w innej walucie wymiennej.
2. Jeżeli Strona nakłada prawne lub administracyjne ograniczenia na przekazywane poza swoje terytorium waluty Strona ta podejmuje działania, tak szybko jak to praktycznie możliwe, aby zagwarantować prawo do wypłat i dostarczenia świadczeń, wypłacanych zgodnie z ustawodawstwem tej Strony lub na mocy niniejszej Umowy. Działania te będą stosowane z mocą wsteczną, do czasu kiedy te ograniczenia zostały nałożone.
3. Świadczenie wypłacane przez Stronę na mocy niniejszej Umowy jest wypłacane przez tę Stronę niezależnie od tego czy świadczeniobiorca znajduje się na terytorium tej Strony czy drugiej Strony, bez potrąceń z tytułu rządowych opłat administracyjnych za obsługę i wypłatę tego świadczenia.

Artykuł 21

Zwolnienie z opłat i z uwierzytelniania

1. Każde, przyznane na terytorium jednej ze Stron, zwolnienie z opłat skarbowych oraz opłat notarialnych i rejestracyjnych w odniesieniu do zaświadczeń i dokumentów wymaganych do przedłożenia władzom właściwym, instytucjom łącznikowym i instytucjom właściwym na tym samym terytorium stosuje się również do zaświadczeń i dokumentów, które dla celów niniejszej Umowy muszą być przedłożone władzom właściwym, instytucjom łącznikowym i instytucjom właściwym na terytorium drugiej Strony.
2. Dokumenty i zaświadczenia wymagane dla celów niniejszej Umowy są wyłączone z obowiązku uwierzytelniania przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 22 Rozwiązywanie sporów

Władze właściwe Stron rozwiązują, w możliwym zakresie, wszelkie trudności związane z interpretowaniem i stosowaniem niniejszej Umowy zgodnie z jej fundamentalnymi zasadami.

Artykuł 23 Rewizja Umowy

Jeżeli jedna ze Stron prosi drugą Stronę o spotkanie w celu dokonania rewizji niniejszej Umowy, Strony spotykają się jak najszybciej po wyrażeniu tej prośby, a spotkanie ma miejsce na terytorium Strony, do której skierowano prośbę, o ile Strony nie ustalą inaczej.

CZĘŚĆ V POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Rozdział 1

Postanowienia przejściowe

Artykuł 24 Uznawanie wcześniejszych zdarzeń i okresów

1. Niniejszą Umowę stosuje się również do zdarzeń, które miały miejsce przed jej wejściem w życie.
2. Niniejsza Umowa nie tworzy uprawnień do świadczenia za jakikolwiek okres poprzedzający jej wejście w życie.
3. Stosowanie postanowień ustępu 1 nie ma wpływu na prawo do świadczeń za okres przed wejściem w życie niniejszej Umowy.
4. Okresy stałego pobytu w Australii, okresy stałego pobytu w Australii w wieku produkcyjnym oraz okresy ubezpieczenia zgromadzone zgodnie z ustawodawstwem Rzeczypospolitej Polskiej, przed datą wejścia w życie niniejszej Umowy, zostaną wzięte pod uwagę przy ustalaniu uprawnień do świadczenia zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.
5. Artykuł 8 ustęp 1 punkty (1) i (2) są stosowane od daty rozpoczęcia obowiązywania niniejszej Umowy, nawet jeżeli osoba została delegowana przez swojego pracodawcę przed rozpoczęciem obowiązywania niniejszej Umowy. Dla tego celu okres delegowania liczy się od rozpoczęcia obowiązywania niniejszej Umowy.

Rozdział 2

Postanowienia końcowe

Artykuł 25 Obowiązanie i wypowiedzenie

1. Niniejsza Umowa pozostaje w mocy przez czas nieokreślony. Umowa może zostać wypowiedziana, w każdym czasie przez każdą ze Stron, z 12 miesięcznym okresem wypowiedzenia, przekazanego drugiej Stronie na piśmie kanałami dyplomatycznymi.
2. W przypadku wypowiedzenia niniejsza Umowa ma nadal zastosowanie do wszystkich osób, które:
 - (1) otrzymują świadczenia w dniu wejścia w życie wypowiedzenia, lub
 - (2) przed tą datą wystąpiły o świadczenia i byłyby uprawnione do otrzymania świadczeń na mocy niniejszej Umowy, lub
 - (3) bezpośrednio przed datą wypowiedzenia podlegają ustawodawstwu tylko jednej ze Stron na mocy artykułu 8 ustęp 1 punkty (1) i (2) Części II niniejszej Umowy, pod warunkiem, że pracownik w dalszym ciągu spełnia kryteria tego artykułu.

Artykuł 26 Wejście w życie

Strony powiadomią się w drodze pisemnej notyfikacji o zakończeniu procedur ustawowych i konstytucyjnych przez siebie stosowanych, niezbędnych do wejścia w życie niniejszej Umowy. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła ostatnia notyfikacja.

W DOWÓD CZEGO, niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

SPORZĄDZONO w, dnia..... w dwóch egzemplarzach, w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

W IMIENIU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W IMIENIU
AUSTRALII

28/12/BS